

EFFEKTER AF REDUCERET JORDBEARBEJDNING

Det er den **overdrevne jordbearbejdning, der skal reduceres,** hvis man vil gavne jordstruktur og biologisk aktivitet.

MED INTERESSEN FOR regenerative dyrkningsmetoder i økologisk landbrug vokser også fokus på jordbearbejdningen og ønsket om at reducere intensiteten - først og fremmest pløjningen. Men hvorfor egentlig?

Fysisk, kemisk og biologisk effekt

Ifølge Jon Aagaard Enni fra Innovationscenter for Økologisk Landbrug kan der være flere fordele ved at pløje mindre.

- For det første er det dyrt at pløje. Det koster timer, brændstof og vedligehold. For det andet kan det være hårdt ved jorden. Overdreven jordbearbejdning kan forringe strukturen og den vandholdende evne og øge risikoen for erosion. Hvis jorden klapper sammen, er der risiko for øget lattergasudledning, omvendt kan for megen ilt i jorden føre til f.eks. manganmangel, forklarer han.

Og så er der hele spørgsmålet om jordbiologien, som måske er den faktor, der tales mest om. Jordbearbejdning hæmmer hyfedannende svampe og større organismer som edderkopper, regnorme, biller og springhaler. Bakterier og svampe uden hyfer er mindre påvirkede.

Hvad med kulstofbindingen?

Når det gælder kulstofbalancen, bliver det mere kompliceret at svare på, om jordbearbejdning er godt eller skidt. Isolert set frigives der CO₂ ved jordbear-

Nogle bør øge jordbearbejdningen

bejdning, fordi den sætter gang i den mikrobielle aktivitet, men CO₂ optages igen, hvis der er plantevækst. Radrensning er derfor ikke et problem. Her kan frigivelsen af CO₂ tværtimod bidrage til øget plantevækst.

Jon Enni understreger, at det ikke er meningsfuldt at se på kulstof i et øjebliksbillede, men på hvad der sker igennem hele året.

- Det er planterne, der leverer kulstof til jorden, og den vigtigste grund til at pløje er jo at skabe bedre betingelser for plantevækst og dermed en højere biomasseproduktion, forklarer han.

Nogle skal øge bearbejdningen

Jon Enni mener, der er grund til at se kritisk på økologers jordbearbejdning, men med flere nu-

ancer end at reducere intensiteten for enhver pris.

- Det er den overdrevne jordbearbejdning, der skal væk. Man skal skabe gode vækstbetingelser med så lidt jordbearbejdning som muligt. Alle skal ikke nødvendigvis reducere jordbearbejdningen. Nogle bør snarere øge den, siger han.

Det sidste kan lyde provokerende, men Jon Enni illustrerer sin pointe med billeder fra to forskellige økologiske bedrifter med lerjord og begrænset input af gødning. Begge arbejder med reduceret jordbearbejdning.

Den ene bedrift (foto t.v.) dyrker pløjefrit og bearbejder kun jorden i de øverste 7-10 cm.

Den anden (foto t.h.) pløjer varieret og efter behov - og høster ca. 3 gange så meget pr. hektar som den pløjefri.

- Hvis man erstatter ploven med harvning, risikerer man at lave en harvesål (pilen), som mindsker det rum, planterødderne har at arbejde i, og så er man faktisk ringere stillet med hensyn til at øge jordbiologien og lagre kulstof, konstaterer Jon Enni. ●

**AF KAREN MUNK NIELSEN,
INNOVATIONS-CENTER
FOR ØKOLOGISK LANDBRUG**

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Foto: Tove Marigaard Pedersen

Tung lerjord som drives pløjefrit. Kompakt struktur med tendens til slæmning, problemer med rodudkrudt og utilfredsstillende udbytter. Harvesål ved pil.

Foto: Uffe Bregendahl

Tung lerjord som drives med plov. Let, smuldrende struktur med tendens til god vandhus-holdning, lavt ukrudtstryk og høje udbytter.